

RAVNATELJICA DUBROVAČKIH LJETNIH IGARA IVANA FESTIVALA S NOGOMETNIM PRVOLIGAŠEM, BUDŽETU, T

Razgovarao: Bruno Lucić

Nepunih mjesec dana prije početka 69. Dubrovačkih ljetnih igara, ravnateljica Ivana Medo Bogdanović ima sve razloge za zadovoljstvo. Dugo nije vladalo mirnije i stabilnije stanje oko festivala, a iz Festivalne palače skoro svaki dan dolaze dobre vijesti. Kako teku posljednje pripreme, kako reagiraju sponzori, što će najviše koštati i što kaže na usporedbu festivala, dubrovačkog kulturnog prvoligaša sa svjetskim nogometnim prvoligašem Real Madridom, Medo Bogdanović otkriva u razgovoru.

NEMA POSKUPLJENJA ULAZNICA

Najnovije je vijest kako će budžet Igara biti obogaćen i novcem iz europskih fondova?

Da, Dubrovačkim ljetnim igrama odobreno je za projekt naziva Future Epics sufinanciranje na natječaju unutar programa Kreativne Europe, potprogram Kultura. Mi smo najveći partner, a nositelj je Fondacija Heartfact iz Beograda. Ukupni projekt, koji će trajati sve do 2020., vrijedi 200 tisuća eura. Ulog Igara je 30 tisuća eura, a iz europskih fondova će Igre dobiti 50 tisuća eura što će se rasporediti na te dvije godine trajanja. Odlično je što Grad Dubrovnik i Ministarstvo kulture potiču ustanove u kulturi da se prijavljuju na fondove tako što sufinanciraju uspješne programe, pa možemo očekivati dodatna sredstva od Grada i Ministarstva u sljedeće dvije godine.

Kako će taj program izgledati?

O tome ćemo moći detaljnije govoriti krajem ove godine, ali svakako nas u dvogodišnjem raz-

doblju čeka provedba kreativnih labova, istraživanja, rezidencija, javnih rasprava i radionica te simpozija, a predviđene su i tri dramske produkcije u suradnji s partnerima koje će biti premijerno izvedene na Dubrovačkim ljetnim igrama 2020. Tema je baština ili točnije dekonstrukcija postojećih povijesnih narativa i njihova reinterpetacija kroz suvremenu izvedbenu umjetnost. Na projektu će raditi pretežno mladi umjetnici, a ciljna publika su također mladi od 15 do 29 godina.

Budžet Igara porastao je i potpisivanjem ugovora s Caboga Stiftung?

Ponosni smo i sretni zbog ostvarenja te suradnje, a radi se o donaciji od 920 tisuća kuna s ciljem investiranja u budućnost i u mlade ljude. Tako će se ovog ljeta u okviru Igara održati tri glazbene međunarodne majstorske radionice. Violinist Stefan Milenković, tenor Krešimir Špicer te pijanistica Maria João Pires vodit će majstorske radionice u Umjetničkoj školi, u trajanju od sedam do deset dana. Kao prigodni kraj radionica, održat će se besplatni koncerti, dva puta u ljetnikovcu Bunić Kaboga te jednom u Kneževom dvoru kako bi građani čuli što supolaznici pripremili. Dolazi nam i njemački vokalni ansambl Singer Pur koji će u ljetnikovcu nastupiti 14. lipnja. Caboga Stiftung poduprla je koncert „Dubrovnik plovi u intonaciji“ u okviru kojeg će na Igrama ovog ljeta svirati dvadesetak dubrovačkih umjetnika. Bit će to pravi dubrovački koncert u Kneževu dvoru.

Gradski vijećnik Željko Raguž „pohvalio“ vas je rekavši kako su Igre bolje i od Real Madrida jer „sprže“ 20 milijuna kuna u mjeseci pol dana te za



U mom desetogodišnjem iskustvu na Igrama mogu sa sigurnošću reći da se prosječna cijena ulaznice nije promijenila, ističe Medo Bogdanović

Voljela bih kad bi se vi Raguž više interesirao program Igara, a man usporedbu s Real Mad

O preuzimanju tarace Revelina

Od 1. lipnja postali smo upravitelji tarace Revelina koju Igre koriste od samih početaka. Razlika je jedina što nam je Grad ovim ugovorom omogućio ostvarivanje dodatnih prihoda od najmovi ali isto tako da možemo organizirati programe možda i u izvanfestivalskom periodu. S obzirom da je ugovor stupio na snagu prije desetak dana, ne mogu vam više reći o konkretnim planovima za budućnost.

direktore imate ljude koji su već stalno zaposleni u Zagrebu?

Radi se o potpunom neznanju gradskog vijećnika Željka Raguža i žao mi je što ne preuzima veću odgovornost za izrečene riječi. Ne bih puno komentirala, voljela bih kad bi se gospodar Raguž više in-

teresirao za program Igara, za rad naše ustanove i našeg umjetničkog vodstva. Voljela bih kad bi se informirao odakle pristizne sav taj budžet koji je samo dijelom gradski. Naime, nama je Ministarstvo kulture veliki financijer, kao i turističke zajednice te brojni drugi sponzori i

donatori. Smatram da se prvo trebao upoznati s činjenicama prije nego što je krenuo kritizirati i komentirati Igre. Nitko ne govori da je stanje u kulturi savršeno i da nema problema, ali je potpuno neodgovorno s govornice Gradskog vijeća izgovarati takve neutemelje-

ne ocjene.

Ulaznice su od početka veljače u prodaji, koje karte takoreći „gore“?

Ostvareno je već 20 posto planirane prodaje, što je naznaka da ćemo ostvariti plan prihoda, a nadamo se i nadmašiti. Najveći interes trenutačno se bilježi za koncert Za-

MEDO BOGDANOVIĆ O USPOREDBAMA ROŠKOVIMA TE IZAZOVIMA 69. FESTIVALSKO SEZONE



li smo u prodaju prije sedam dana, a već bilježimo lijep broj prodanih karata.

S obzirom da sve živo poskupljuje, jesu li poskupjele ulaznice? Koja je najjeftinija, a koja najskuplja ulaznica 69. Igarara?

U mom desetogodišnjem iskustvu na Igrama mogu sa sigurnošću reći da se prosječna cijena ulaznice nije promijenila. Za pojedine koncerte „iskačemo“ iz okvira pa se može kupiti karta u prvom redu za 600 kuna kao što je ove godine slučaj s koncertom Dee Dee Bridgewater i Jazz orkestrom HRT-a, za koncert Mische Maiskog, orguljaša Camerona Carpentera, pijanista Daniila Trifonova u Kneževom dvoru... Najjeftinije su ulaznice uvijek 150, a s popustom 105 kuna. Dakle, Dubrovčani na svim koncertima mogu sjediti za 105 kuna. Na sve raspone cijena domaćoj publici dajemo 30 posto popusta.

Zapravo, kako se bliži otvaranje, tako raste i prodaja?

Tako je. Ovaj je početak „najjači“. Kako prodaju imamo u uredima Igarara već mjesec dana tako i Dubrovčani pomalo pristizu i ostvaruju svoje popuste. Najviše kupuju ili rezerviraju karte za premijere i dramska gostovanja. Predstava „Crna mati zemla“ Kristiana Novaka u režiji Dore Ruždjak Podolski svako nekoliko dana dobije neku novu nagradu – od Marulićevih dana do Sterijinog pozorja, tako da i tu bilježimo 150-200 rezervacija i kupljenih karata.

Pored programskog dijela, po čemu će gledatelji zapamtiti 69. festivalsku sezonu kada je riječ o tehnici? Što će biti bolje?

Publika se ne opterećuje organizacijskim ili tehničkim pitanjima dok god ne utječu na kvalitetu izvedbe ili njihovu udobnost. U tom smislu i nema nekih promjena, ali uložili smo u tehničku i scensku opremu kao što su reflektori, razglas, projektori i sl., koju smo prije morali posuđivati.

Za to je najviše zaslužan Grad Dubrovnik?

U godinu dana Grad je uložio 1,2 milijuna kuna, a nadam se da će se taj trend nastaviti i da će se kroz nekoliko godina dogoditi ozbiljan napredak. Svake godine tehnički po-

dupremo skoro 200 kulturnih, zabavnih i sportskih događanja s nekim djelom naše opreme.

NA SMJEŠTAJ OTPADA OKO 1,5 MILIJUN KUNA

U Dubrovniku kronično nedostaje radne snage, kako tu stoje Igre, ima li studenata?

Primijetili smo trend smanjivanja interesa za teške fizičke poslove kao što su poslovi u sportu i montaži. Prošle godine smo zaista jedva „izgurili“ sezonu. Kad kažem jedva, to znači da su ljudi radili zbilja s nadljudskim naporima. Ove godine smo taj problem riješili tako što smo pronašli smještaj i angažirali deset radnika. Išli smo po Hrvatskoj i regiji, tražili mlade ljude i pronašli deset studenata koji će 15. lipnja doći u Dubrovnik i biti s nama do 15. rujna. To je sada ozbiljan tim koji će tri mjeseca intenzivno raditi i na koji će se nadograditi još nekoliko studenata iz Dubrovnika i daka koji mogu raditi u jutarnjim satima. Nadam se da smo taj problem za ovu godinu riješili.

Koliko plaćate studente?

Za poslove transporta i montaže radnici dobivaju 6 tisuća kuna neto plaću mjesečno, a radit će maksimalno 8 sati dnevno s time da će to najvjerojatnije biti dvosmjenski rad. Ispod tog iznosa nema šanse naći ljude jer je to stvarno težak posao. Ostali studentski poslovi na Igrama su manje fizički zahtjevni i tu uglavnom nemamo problem. Postoji interes, iako manji nego prije deset godina, ali ipak dovoljno je kvalitetnih mladića i djevojaka koji žele biti hostese, biljeteri, plakateri, blagajnice, raditi u press uredu, financijama ili u drugim uredima.

Kako objašnjavate taj pad interesa za rad u Igrama?

Tržište se u Dubrovniku promijenilo. Danas ima puno više sezonskih poslova, mladi ljudi tako rade u agencijama, iznajmljuju apartmane, rade u ugostiteljstvu ali i osmišljavaju i neke nove kreativne ponude, izlete i slično. Mi nudimo posao za svega pe-

desetak dana a većinom su studenti u mogućnosti raditi barem tri mjeseca i tako zaraditi veći džeparac.

Zakon da maloljetni ne mogu raditi poslije 20 sati vam dodatno otežava situaciju?

Zakon koji kaže kako djeca ispod 18 godina ne mogu raditi nakon 20 sati na snazi je već nekoliko godina. Mladi ljudi između 16 i 18 godina na Igrama mogu raditi samo u jutarnjim satima, ali naša događanja počinju navečer, plakati se mijenjaju nakon što završi predstava, hostese i biljeteri kidaju karte iza 21 sat, blagajnice prodaje ulaznice iza 20 sati, tehnika se često montira i demontira upravo nakon izvedbi. Postoje najave da bi se taj zakon mogao mijenjati što naravno podupire jer jako puno daka želi raditi na Igrama.

Koliko budžetskih

sredstava „proguta“ smještaj?

Ove godine na smještaj otpada oko 1,5 milijun kuna. Jako puno toga nam osiguravaju sponzori, da sve plaćamo bilo bi preko 2 milijuna kuna! Imamo divne partnere u Jadranskim luksuznim hotelima koji su najveći sponzor ali i Maestral i Valamar, gdje smještamo orkestre i velike ansamble. Skoro svi dubrovački hoteli smjestili su nam po nekoliko izvođača, Vila Dubrovnik, Pucić Palace, Kazbek, hotel More i ostali.

Turistički sektor ima razumijevanja?

Da, oni se moraju voditi svojim poslovno-prodajnim ciljevima i ne možemo očekivati da će u srpnju ili kolovozu davati sve gratis. Kad smo radili Dubrovački zimski festival tu su stvarno bili izrazito susretljivi! Ono što se isto promijenilo je

da smo prije više koristili privatni smještaj jer je bio četiri puta jeftiniji od hotelskog. Međutim, danas je nemoguće naći privatni smještaj po osobi ispod 110-120 eura. Gradonačelnik Mato Franković i dogradonačelnica Jelka Tepšić su svjesni ovog problema, vide koliki dio novca otpada na to i traže se rješenja. Nadamo se da će Ministarstvo kulture i Grad Dubrovnika već iduću sezonu omogućiti Igrama korištenje smještajnih kapaciteta novog arhiva koji je još u izgradnji. Caboga Stiftung obnovila je nekoliko lijepih apartmana koje ćemo također moći koristiti. Očekujemo naravno i izgradnju studentskog doma i tad sam sigurna da ćemo moći uštedjeti bar milijun kuna i uložiti ih u program.

Je li vam gospodin Viktor Vekselberg ostao vjerni sponzor?

Do ovog trenutka pitanje donacije gospodina Vekselberga još uvijek je otvoreno.

Često Vas se može vidjeti na premijerama Kazališta Marina Držića, kako komentirate obrat oko izbora novog ravnatelja?

Žao mi je da Lidija Crnčević nije nova ravnateljica. Poznajem je dugo, smatram da je idealan izbor za Kazalište. Očito je nažalost politika ovaj put uplela svoje prste i došlo je do ove situacije. Sad nam je preostalo vidjeti hoće li se na novi natječaj javiti netko stručan, tko bi bio ovako dobar izbor kao Lidija Crnčević.

Kad će se znati ime izvođača za doček Nove 2019. godine?

Sa skoro stopostotnom sigurnošću mogu reći kako ćemo to znati do kraja lipnja kad ćemo najaviti sve izvođače koji će nastupiti u novogodišnjem programu koji će trajati od 29. prosinca do 1. siječnja, ali i koncert s kojim ćemo otvoriti Festival, detalje Božićnog koncerta Dubrovačkog simfonijskog orkestra i dječji doček.

Hoće li Dubrovčane u novu godinu uvesti regionalna ili nacionalna zvijezda?

Ajmo pričekati kraj lipnja! (smijeh)

U godinu dana Grad je uložio 1,2 milijuna kuna, a nadam se da će se taj trend nastaviti i da će se kroz nekoliko godina dogoditi ozbiljan napredak



Iz Festivalne palače u zadnje vrijeme dolaze samo dobre vijesti

**ječnik
za
je za
ridom**

grebačke filharmonije s Mischom Maiskyim pod ravnanjem Piera Carla Orizija, 11. srpnja ispred crkve sv. Vlaha, a prodano je više od 100 ulaznica. Ulaznice za koncert američke jazz dive i višestruke dobitnice Grammyja Dee Dee Bridgewater uz Jazz orkestar HRT-a pusti-